

Оскар Уайлд

Саломе

ДЕЙСТВУВАЩИ ЛИЦА:

ИРОД АНТИПА – тетрарх на Юдея

ИОАН – пророкът

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ- началник на стражата

ТИГЕЛИН – млад римлянин

КАПАДОКИЕЦ

НУБИЕЦ

ПЪРВИ ВОЙНИК

ВТОРИ ВОЙНИК

ПАЖЪТ НА ИРОДИАДА

ЮДЕИ, НАЗАРЯНИ и др.

РОБ

Н А А М А Н – палачът

ИРОДИАДА – жена на тетрарха

С А Л О М Е – дъщеря на Иродиада

РОБИНИТЕ НА САЛОМЕ

СЦЕНА: Обширна тераса в двореца на Ирод, разположена над залата за пирове, Няколко войника стоят облакътени на парапета. Вдясно – огромно стълбище, вляво, в дъното – стар водоем, ограден със зелена бронзова ограда. Луната свети много ярко.

ПАЖЪТ НА ИРОДИАДА

Колко е красива принцеса Саломе тази вечер!

ПАЖЪТ НА ИРОДИАДА

Погледнете луната! Колко странна изглежда! Прилича на жена, която се надига от гроб. Като мъртва жена е. Може да си помисли човек, че търси мъртъвци.

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Изглежда странна. Като малка принцеса под жълто покривало, със сребърни нозе. Прилича на принцеса, с нозе като две малки бели гълъбици. Може да си помисли човек, че танцува.

ПАЖЪТ НА ИРОДИАДА

Тя е като мъртва жена. Много бавно се движи.

Шум в залата за пирове.

ПЪРВИ ВОЙНИК

Каква врява! Кои са тези диви зверове, дето реват?

ВТОРИ ВОЙНИК

Юдеите. Винаги са така, Препират се за своята вяра.

ПЪРВИ ВОЙНИК

Защо се препират за вярата си?

ВТОРИ ВОЙНИК

Не зная. Постоянно се препират. Фарисеите например казват, че има ангели, а садукееите твърдят, че няма.

ПЪРВИ ВОЙНИК

Мисля, че е смешно да се спори за такива неща.

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Колко е красива принцеса Саломе тази вечер!

ПАЖЪТ НА ИРОДИАДА

Вие постоянно я гледате. Прекалено много я гледате. Опасно е да се гледат хора така. Нещо ужасно може да се случи.

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Тя е много красива тази вечер.

ПЪРВИ ВОЙНИК

Тетрархът изглежда мрачен.

ВТОРИ ВОЙНИК

Да, мрачен изглежда.

ПЪРВИ ВОЙНИК

Той гледа нещо.

ВТОРИ ВОЙНИК

Гледа някого.

ПЪРВИ ВОЙНИК

Кого гледа?

ВТОРИ ВОЙНИК

Не зная.

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Колко е бледа принцесата! Никога не съм я виждал толкова бледа. Тя е като отражението на бяла роза в сребърно огледало.

ПАЖЪТ НА ИРОДИАДА

Не трябва да я гледате! Прекалено много я гледате.

ПЪРВИ ВОЙНИК

Иродиада напълни чашата на тетрарха.

КАПАДОКИЕЦЪТ

Това ли е царица Иродиада – тази, която е с черна митра, обшита с бисери, и чиито коси са напудрени със синьо?

ПЪРВИ ВОЙНИК

Да, това е Иродиада, жената на тетрарха.

ВТОРИ ВОЙНИК

Тетрархът много обича вино. Той има три сорта вино. Единият е донесен от остров Самотраки и е пурпурен като мантията на цезаря.

КАПАДОКИЕЦЪТ

Никога не съм виждал цезаря.

ВТОРИ ВОЙНИК

Другият сорт е от един град, наречен Кипър, и е жълт като злато.

КАПАДОКИЕЦЪТ

Обичам златото.

ВТОРИ ВОЙНИК

А третият е от Сицилия. Това вино е червено като кръв.

НУБИЕЦЪТ

Боговете на моята страна много я обичат. Два пъти в годината им принасяме в жертва момци и девойки: пет-десет момци и сто девойки. Но, изглежда, никога не им даваме достатъчно, защото са много жестоки към нас.

КАПАДОКИЕЦЪТ

В моята страна няма вече богове. Римляните ги прогониха. Някои казват, че са се скрили в планините, но не вярвам. Цели три нощи бях в планините и ги търсих навсякъде. Не ги намерих. Най-накрая започнах да ги викам по име, но те не се явиха. Мисля, че са измрели.

ПЪРВИ ВОЙНИК

Юдеите се молят на бог, когото човек не може да види.

КАПАДОКИЕЦЪТ

Това не мога да го разбера.

ПЪРВИ ВОЙНИК

Изобщо те вярват само в неща, които не могат да се видят.

КАПАДОКИЕЦЪТ

Това ми се вижда съвсем смешно. ГЛАСЪТ НА ИОАН

Подир мен ще дойде друг – още по-могъщ от мен. Аз не съм достоен дори да развържа ремъка на сандалите му. И когато дойде той, пустините ще заликуват. Ще разцъфнат като рози. Очите на слепите ще се отворят, а ушите на глухите ще се отпушат. Новороденият ще сложи ръка на леговището на дракона и ще поведе лъвовете за гривите им.

ВТОРИ ВОЙНИК

Накарайте го да млъкне. Непрекъснато говори глупости.

ПЪРВИ ВОЙНИК

О, не! Той е свят човек. И е много кротък. Всеки ден, като му занесе храна, ми благодари.

КАПАДОКИЕЦЪТ

Кой е той?

ПЪРВИ ВОЙНИК

Един пророк.

КАПАДОКИЕЦЪТ

Как се казва?

ПЪРВИ ВОЙНИК

Иоан.

КАПАДОКИЕЦЪТ

Откъде е дошъл?

ПЪРВИ ВОЙНИК

От пустинята, където се е хранил със скакалци и див мед. Беше облечен в дреха от камилска вълна и препасан с кожен пояс. Беше ужасен на вид. Огромна тълпа го следваше. Имаше си даже ученици.

КАПАДОКИЕЦЪТ

За какво говори?

ПЪРВИ ВОЙНИК

Никога не знаем. Понякога говори страшни неща, но не е възможно да го разбереш.

КАПАДОКИЕЦЪТ

Може ли да го види човек?

ПЪРВИ ВОЙНИК

Не. Тетрархът забрани.

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Принцесата скри лицето си с ветрилото! Нейните малки бели ръце пърхат като гълъбици, политнали към своя гълъбарник. Те са като бели пеперуди. Съвсем като бели пеперуди.

ПАЖЪТ НА ИРОДИАДА

Вас това какво ви засяга? Защо я гледате? Не бива да я гледате...
Нещо ужасно може да се случи.

КАПАДОКИЕЦЪТ (сочейки водоема)

Каква странна тъмница!

ВТОРИ ВОЙНИК

Това е стар водоем.

КАПАДОКИЕЦЪТ

Стар водоем! Там сигурно е убийствено да се живее..

ВТОРИ ВОЙНИК

О, не! Братът на тетрарха например, по-големият му брат – първият мъж на царица Иродиада, е лежал затворен вътре цели дванадесет години. И не е умрял от това. Накрая трябвало да го удушат.

КАПАДОКИЕЦЪТ

Да го удушат? Кой е посмял да стори това?

ВТОРИ ВОЙНИК (посочва Палача – един огромен негър)

Онзи там – Нааман.

КАПАДОКИЕЦЪТ

Не го ли е било страх?

ВТОРИ ВОЙНИК

О, не! Тетрархът му изпратил пръстена.

КАПАДОКИЕЦЪТ

Какъв пръстен?

ВТОРИ ВОЙНИК

Пръстена на смъртта. Затова не го е било страх.

КАПАДОКИЕЦЪТ

Все пак ужасно е да се удуши един цар.

ПЪРВИ ВОЙНИК

Защо? И царете имат една шия като другите хора.

КАПАДОКИЕЦЪТ

Струва ми се ужасно.

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Принцесата се изправя! Тя става от масата! Изглежда много разтревожена. Ах, тя идва насам! Да, тя идва към нас. Колко е бледа! Никога не съм я виждал толкова бледа.

ПАЖЪТ НА ИРОДИАДА

Моля ви, не я гледайте!

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Тя е като гълъбица, която се е заблудила... Тя е като нарцис, треперещ от вятъра... Като сребърно цвете.

Влиза С а л о м е.

САЛОМЕ

Няма да остана. Не мога да остана. Защо тетрархът постоянно ме гледа с къртичите си очи изпод мигащи клепащи? Странно е, че съпругът на моята майка ме гледа така. Не знам какво означава това. В същност много добре знам.

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Вие станяхте от пира, принцесо?

САЛОМЕ

Колко е свеж въздухът тук! Най-после мога да дишам. Вътре са се събрали юдеи от Ерусалим, които се разкъсват помежду си заради своите глупави обреди, и варвари, които непрекъснато пият и разливат вино

по пода, и гърци от Смирна с нарисувани очи и набелени страни, с накъдрени коси, навити на масури, и египтяни, мълчаливи и хитри, с дълги зелено боядисани нокти и червеникавокафяви мантии, и римляни, брутални и недодялани, с техния груб език. О, как ненавиждам римляните! Те са груби и прости, а се правят на благородници.

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Не желаете ли да седнете, принцесо?

ПАЖЪТ НА ИРОДИАДА

Защо говорите с нея? О, нещо ужасно ще се случи! Защо я гледате ?

САЛОМЕ

Колко е хубаво да гледаш луната! Тя е като паричка, като малко сребърно цвете. Тя е студена и целомъдрена. Сигурна съм, че е девствена. Да, девствена е. Тя никога не се е осквернявала. Никога не се е отдавала на мъже както другите богини.

ГЛАСЪТ НА ИОАН

Виж! Бог дойде. Синът човечески е близо. Кентаврите се скриха в реките, а нимфите излизат от реките и се притайват в горския листак.

САЛОМЕ

Кой извика така?

ВТОРИ ВОЙНИК

Пророкът, принцесо.

САЛОМЕ

А, пророкът! Оня, от когото тетрархът се бои?

ВТОРИ ВОЙНИК

Нищо не знаем за това, принцесо. Пророкът Иоан извика.

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Искате ли да заповядам да ви донесат носилката, принцесо? Нощта е приказна в градината.

САЛОМЕ

Той говори ужасни неща за майка ми, нали?

ВТОРИ ВОЙНИК

Ние никога не разбираме какво говори, принцесо.

САЛОМЕ

Да, той говори ужасни неща за нея.

Влиза един Роб.

РОБЪТ

Принцесо, тетрархът ви моли да се върнете на пира.

САЛОМЕ

Аз няма да се върна там.

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Простете ме, принцесо, но ако не се върнете, може да се случи някакво нещастие.

САЛОМЕ

Някой старец ли е този пророк?

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Принцесо, по-добре ще е да се върнете. Позволете да ви отведе.

САЛОМЕ

Този пророк... някой старец ли е?

ПЪРВИ ВОЙНИК

Не, принцесо, той е съвсем млад.

ВТОРИ ВОЙНИК

Не се знае. Някои казват, че това е Илия.

САЛОМЕ

Кой е този Илия?

ВТОРИ ВОЙНИК

Един много древен пророк в тази земя, принцесо.

РОБЪТ

Какъв отговор да предам на тетрарха от принцесата?

ГЛАСЪТ НА ИОАН

Не ликувай, земя палестинска, че бичът на този, който те бичуваше, бе сломен! Защото от семето на змията ще произлезе змей и това, което се роди от него, ще погълне птиците.

САЛОМЕ

Какъв странен глас! Бих искала да поговоря с него.

ПЪРВИ ВОЙНИК

Боя се, че това е невъзможно, принцесо. Тетрархът не разрешава на никого да говори с него. Той забрани даже на първосвещеника да говори с него.

САЛОМЕ

Искам да говоря с него.

ПЪРВИ ВОЙНИК

Невъзможно е, принцесо.

САЛОМЕ

Аз ще говоря с него.

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Не е ли по-добре да се върнете на пира?

САЛОМЕ

Изведете този пророк.

Робът излиза.

ПЪРВИ ВОЙНИК

Не смеем, принцесо.

САЛОМЕ (приближава се до водоема и поглежда вътре в него)

Колко е тъмно долу! Сигурно е ужасно да стоиш в такава черна дупка! Прилича на гробница... (На войниците). Не ме ли чухте? Изведете пророка! Искам да го видя.

ВТОРИ ВОЙНИК

Принцесо, моля ви, не искайте това от нас!

САЛОМЕ

Вие ме карате да чакам.

ПЪРВИ ВОЙНИК

Принцесо, нашият живот ви принадлежи, но ние не можем да стоим това, което искате от нас. А и не сме ние тези, от които трябва да го искате.

САЛОМЕ (гледайки към Младия сириец)

А!

ПАЖЪТ НА ИРОДИАДА

О, какво ли ще се случи? Сигурен съм, че нещо ужасно ще се случи.

САЛОМЕ (приближава до Младия сириец).

Ти ще сториш това за мен, нали, Нарработ? Ти ще сториш това за мене. Винаги съм била добра към теб. Ти ще сториш това за мене. Само ще погледна този странен пророк. Толкова много се говори за него. Често съм слушала тетрархът да говори за него. Мисля, че тетрархът се бои от него. Нима и ти се боиш от него, Нарработ?

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Не се боя от него, принцесо, от никого не се боя. Но тетрархът изрично забрани да се вдига капакът на кладенеца.

САЛОМЕ

Ти ще сториш това за мене, Нарработ, а утре, когато минавам с носилката си през портата на продавачите на идоли, аз ще ти пусна едно малко цвете, едно малко зелено цвете.

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Принцесо, не мога, не мога!

САЛОМЕ (усмихвайки се)

Ти ще сториш това за мен, Нарработ. Знаеш, че ще го сториш. А утре, когато минавам с носилката си край моста на купувачите на идоли,

ще те погледна през муселинените завеси, ще те погледна, Нарработ, а може и да ти се усмихна. Погледни ме, Нарработ, погледни ме! Ах, ти знаеш, че ще сториш каквото искам от теб. Знаеш го... Аз знам, че ще го сториш.

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ (като прави знак на Третия войник)

Изведете пророка! Принцеса Саломе иска да го види.

САЛОМЕ

Ах!

ПАЖЪТ НА ИРОДИАДА

О, колко странна изглежда луната! Като ръката на мъртва жена, която иска да се покрие със саван.

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Изглежда странна! Прилича на малка принцеса с кехлибарени очи. През муселинените облаци тя се усмихва като малка принцеса.

Пророкът излиза от водоема. Саломе го поглежда и бавно отстъпва назад.

ИОАН

Къде е онзи, чиято чаша с мерзости е вече пълна? Къде е онзи, който в сребърна одежда ще умре един ден пред очите на целия народ? Кажете му да дойде, за да чуе гласа на този, който е викал и в пустини, и в царски дворци.

САЛОМЕ

За кого говори той?

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Никой не може да каже, принцесо.

ИОАН

Къде е онази, която, като видяла образите на мъже, изписани по стените, ликове на халдейци, нарисувани с бои, се оставила на похотта на очите си и изпратила пратеници в Халдейската земя?

САЛОМЕ

Той говори за майка ми.

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

О, не, принцесо!

САЛОМЕ

Да, той говори за майка ми.

ИОАН

Къде е онази, която се е отдавала на асирийските военачалници, дето носят поясници на кръста си и разноцветни корони на главите си? Къде е онази, която се е отдавала на младите египтяни със силните тела,

облечени в лен и хиацинт, със златни щитове и сребърни шлемове? Вървете ѝ кажете да стане от ложето на своето разпътство, от своето кръвосмесително ложе, за да чуе думите на тоя, който проправя пътя господен, за да се покае за греховете си. Макар че тя не ще се покае, а ще продължи да се скверни, вървете и я доведете, защото господ държи вече своя бич в ръцете си.

САЛОМЕ

О, но той е ужасен, ужасен!

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Не стойте тук, принцесо, умолявам ви!

САЛОМЕ

Най-ужасното нещо са очите му. Приличат на черни дупки, прогорени от факли в тирски гоблен. Те са като тъмните египетски пещери, в които драконите си правят леговища. Като черни езера, развълнувани от фантастични луни... Дали ще заговори пак?

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Не стойте тук, принцесо! Умолявам ви, не стойте тук!

САЛОМЕ

Колко е слаб! Прилича на тънка статуетка от слонова кост, на фигурка от сребро. Сигурна съм, че е целомъдрен като луната. Прилича на сребърен лъч, на сребърна стрела. Искам да го погледна по-отблизо. Трябва да го погледна отблизо!

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Принцесо! Принцесо!

ИОАН

Коя е тази жена, която ме гледа? Не искам да ме гледа. Защо ме гледа със златистите си очи изпод позлатени клепащи? Не знам коя е. И не искам да знам. Кажете ѝ да се махне. Не с нея искам да говоря аз.

САЛОМЕ

Аз съм Саломе – дъщеря на Иродиада и принцеса юдейска.

ИОАН

Назад, дъще на Вавилон! Не се приближавай до избраника господен! Твоята майка заля земята с виното на своите злодеяния и викът на нейните грехове стигна чак до ушите божи.

САЛОМЕ

Говори още, Иоане. Гласът ти е музика за моите уши.

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Принцесо! Принцесо! Принцесо!

САЛОМЕ

Говори още! Говори, Иоане, и ми кажи какво трябва да правя.

ИОАН

Дъще на Содом, не се приближавай до мен! По-добре закрий лицето си с покривало и посипи главата си с пепел и иди в пустинята да търсиш Сина човечески.

САЛОМЕ

Кой е този Син човечески? И той ли е така красив като тебе, Иоане?

ИОАН

Скрий се зад мен! Аз чувам как ангелът на смъртта размахва своите криле в двореца.

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Принцесо, умолявам ви, приберете се вътре!

ИОАН

Ангел господен, какво правиш тук със своя меч? Кого търсиш в този дворец? Часът на този, който ще умре в сребърни одежди, не е настъпил още.

САЛОМЕ

Иоане!

ИОАН

Кой говори?

САЛОМЕ

Влюбена съм в твоето тяло, Иоане! Тялото ти е бяло като лилиите в полето, които никога косач не е косил. Тялото ти е бяло като снеговете по юдейските планини, които се спускат към долините. Розите в градината на арабската царица не са така бели като твоето тяло. Нито розите в градината на арабската царица, нито нозете на зората, когато пропъзлява по листата, нито гърдите на луната, когато поляга в обятията на морето... Няма на света нищо по-бяло от твоето тяло. Дай ми да го докосна!

ИОАН

Назад, дъще на Вавилон! От жена роди се злото на света. Не ми говори! Няма да те слушам! Аз слушам само гласа божий.

САЛОМЕ

Тялото ти е отвратително. Като тялото на прокажен. Прилича на гипсова стена, по която са пълзели усойници; на гипсова стена, в която са свили гнездата си скорпиони. То е като белосана гробница, пълна с гнусотии. То е ужасно, тялото ти е ужасно! В твоите коси съм влюбена, Иоане. Те са като чепки грозде, като чепките черно грозде, които висят по лозите на Едом в земята на едомитите. Косите ти са като ливански

кедри, като гигантските ливански кедри, които приютяват в сенките си лъвовете и разбойниците, търсещи скривалище през деня. Дългите черни нощи, когато луната крие лицето си, когато звездите се боят, не са така черни като косите ти. Тишината, която цари в гората, не е така черна. Няма на света нищо по-черно от косите ти... Дай ми да ги докосна!

ИОАН

Назад, дъще на Содом! Не ме докосвай! Не осквернявай храма господен!

САЛОМЕ

Косите ти са ужасни! Покрити са с кал и прах. Като кълбо змии са се увили около врата ти. Не обичам косите ти... Желята устните ти, Иоане! Устните ти са като алена лента на кула от слонова кост. Те са като нар, разрязан на две с нож от слонова кост. Цветовете на нара, които цъфтят в тирските градини и са по-червени от розите, не са толкова червени. Червените звуци на фанфарите, които известяват приближаването на царете и внушават страх у врага, не са толкова червени. Устните ти са по-червени от нозете на гълъбите, които живеят в храмовете и се хранят от жреците. По-червени са от нозете на онзи, който се връща от гората, дето е убил лъв и е видял златисти тигри. Устните ти са като стръкчета корал, намерени от рибарите в сумрака на морето, корал, който те пазят само за царете!... Те са като цинобъра, който моавитите изкопават в рудниците на Моавия и който царете им отнемат. Те са като лъка на персийския цар, който е боядисан с цинобър и чиито рога са от корал. Няма на света нищо по-червено от устните ти... Дай ми да ги целуна!

ИОАН

Никога, дъще на Вавилон! Дъще на Содом! Никога!

САЛОМЕ

Аз ще целуна твоите устни, Иоане! Ще целуна твоите устни!

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Принцесо, принцесо, ти, която си като смирнова градина, ти, която си гълъбица над гълъбиците, не гледай този човек, не го гледай! Не му говори такива думи. Не мога да го понеса... Принцесо, не казвай тези неща!

САЛОМЕ

Аз ще целуна твоите устни, Иоане!

МЛАДИЯТ СИРИЕЦ

Ах! (Той се самоубива и пада между Саломе и Иоан.)

ПАЖЪТ НА ИРОДИАДА

Младият сириец се самоуби! Младият началник се самоуби! Той – моят приятел се самоуби! Аз му подарих малка кутийка с благовония и обици, изковани от сребро, а сега той се самоуби! Ах, не казваше ли той, че ще се случи някакво нещастие? Аз също го казвах и ето че се случи. Знаех си аз, че луната търси мъртвец, но не знаех, че търси него. Ах, защо не го скрих от луната? Ако го бях скрил в някоя пещера, тя нямаше да го види.

ПЪРВИ ВОЙНИК

Принцесо, младият началник току-що се самоуби.

САЛОМЕ

Дай ми да целуна твоите устни, Иоане!

ИОАН

Не се ли боиш, дъще на Иродиада? Не ти ли казах, че съм чул как ангелът на смъртта размахва своите криле в двореца, и не дойде ли той, този ангел?

САЛОМЕ

Дай ми да целуна твоите устни.

ИОАН

Дъще на прелюбодеяние, има само един човек, който може да те спаси. Той е оня, за когото ти говорих. Върви го намери! Той е на един кораб в морето галилейско и разговаря със своите ученици. Падни на колене на морския бряг и го извикай по име. Когато той дойде при теб – а той отива при всеки, който го повика, – прости се в нозете му и го помоли да ти опрости греховете.

САЛОМЕ

Дай ми да целуна твоите устни!

ИОАН

Бъди проклета, дъщеря на майка-кръвосмесителка, бъди проклета!

САЛОМЕ

Аз ще целуна твоите устни, Иоане!

ИОАН

Не искам да те гледам, ти си прокълнатата, Саломе, ти си прокълнатата!
(Слиза във водоема.)

САЛОМЕ

Аз ще целуна твоите устни, Иоане! Ще целуна твоите устни!

ПЪРВИ ВОЙНИК

Трябва да пренесем трупа на друго място. Тетрархът не обича да вижда трупове – освен на ония, които той сам е убил.

ПАЖЪТ НА ИРОДИАДА

Той беше мой брат – по-близък и от брат. Подарих му малка кутийка с благовония и един пръстен с ахат, който той никога не сваляше от ръката си. Вечер обичахме да се разхождаме край реката и сред бадемските дървета и той ми разказваше за своята родина. Винаги говореше много тихо, звукът на неговия глас бе като звука от флейтата на изкусен флейтист. Той много обичаше да се оглежда в реката. Аз го упреквах за това.

ВТОРИ ВОЙНИК

Прав сте – трябва да скрием трупа. Тетрархът не бива да го види.

ПЪРВИ ВОЙНИК

Тетрархът няма да дойде тук. Той никога не излиза на терасата. Твърде много се бои от пророка.

Влизат Ирод, Иродиада и всички царедворци.

ИРОД

Къде е Саломе? Къде е принцесата? Защо не се върна на пира, както й заповядах? А, ето я!

ИРОДИАДА

Не трябва да я гледате! Вие постоянно я гледате!

ИРОД

Колко странна изглежда луната тази вечер! Не изглежда ли странна? Прилича на луда жена, която навсякъде си търси любовници. Освен това е и гола. Съвършено гола. Облаците се опитват да скрият голотата ѝ, но тя не им дава. Тя се показва гола на небето. Полюшква се сред облаците като пияна.. Сигурен съм, че си търси любовници. Не се ли полюшква като пияна? Прилича на луда, нали?

ИРОДИАДА

Не, луна като луна, и толкоз. Хайде да се прибираме. .. Няма какво да правим тук.

ИРОД

Аз ще остана тук! Манасий, постелете там килими! Запалете факли, донесете масите от слонова кост и масите от яспис. Въздухът тук е чуден. Ще пия още вино с моите гости. Трябва да отдадем най-големи почести на пратениците на цезаря.

ИРОДИАДА

Не заради тях оставате вие.

ИРОД

Да, въздухът е чуден. Хайде, Иродиада, гостите ни чакат! Ах! Подхлъзнах се! Подхлъзнах се в кръв! Това е лошо знамение. Каква е тази кръв тук?... И този труп, какво прави този труп тук? Да не мислите, че

съм като египетския цар, който не устройва ни един пир, без да покаже някой труп на гостите си? Чий е той? Не искам да го гледам.

ПЪРВИ ВОЙНИК

Това е нашият началник, господарю. Младият сириец, когото направихте началник на стражата само преди три дни.

ИРОД

Не съм издавал заповед да го убиват.

ВТОРИ ВОЙНИК

Той сам се уби, господарю!

ИРОД

Защо? Аз го направих началник на стражата си!

ВТОРИ ВОЙНИК

Не знаем, господарю. Но той загина от собствената си ръка.

ИРОД

Това ми се вижда странно. Мислех, че само римските философи се самоубиват. Нали, Тигелин, философите в Рим се самоубиват?

ТИГЕЛИН

Някои се самоубиват, господарю. Стоиците например. Това са хора твърде груби. Те са направо смешни. Аз лично ги смятам за твърде смешни.

ИРОД

Аз също. Смешно е да се убиваш.

ТИГЕЛИН

Всички в Рим им се присмиват. Императорът написа сатира срещу тях. Навсякъде я декламираат.

ИРОД

А, значи, е написал сатира срещу тях? Цезарят е просто чудесен! Той всичко умее... Странно е, че младият сириец се е самоубил. Жал ми е за него. Много ми е жал – беше хубав момък. Беше даже много хубав. Имаше томителни очи. Спомням си, че го видях да гледа томително Саломе. Дори ми се стори, че прекалено много я гледа.

ИРОДИАДА

Има и други хора, които прекалено много я гледат.

ИРОД

Неговият баща беше цар. Аз го прогоних от царството му. А майка му, която беше царица, вие направихте своя робиня, Иродиада! Така той беше тук нещо като мой гост и затова го направих началник на стражата си. Жал ми е, че умря. Ей, но защо сте оставили трупа тук? Не искам да го виждам – изнесете го!

Изнасят трупа.

Студено е тук. Има вятър. Нали има вятър?

ИРОДИАДА

Не, няма никакъв вятър.

ИРОД

Казвам ви, че има вятър... И чувам във въздуха нещо като размах на криле, като размах на гигантски криле. Вие не го ли чувате?

ИРОДИАДА

Нищо не чувам.

ИРОД

Сега и аз не го чувам. Но го чух. Беше вятърът. Ето спря. Но не, пак го чувам. Не го ли чувате? Съвсем като размах на криле.

ИРОДИАДА

Казвам ви, няма нищо. Вие сте болен. Хайде да се прибираме!

ИРОД

Не съм болен. Вашата дъщеря е болна. Никога не съм я виждал толкова бледа.

ИРОДИАДА

Казах ви да не я гледате!

ИРОД

Налейте ми вино!

Донесят вино.

Саломе, ела да пийнеш малко вино с мен. Имам тук едно вино, което е превъзходно. Сам цезарят ми го изпрати. Натопи в него малките си червени устни и после аз ще пресуша чашата.

САЛОМЕ

Не съм жадна, тетрарше.

ИРОД

Чувате ли как ми отговаря вашата дъщеря?

ИРОДИАДА

Правилно постъпва. Защо постоянно я гледате?

ИРОД

Донесете ми зрели плодове!

Донесят плодове.

Саломе, ела да ядеш плодове с мен! Обичам да виждам следите от малките ти зъби в плода. Отхапи едно парченце от този плод и после аз ще изям останалото.

САЛОМЕ

Не съм гладна, тетрарше!

ИРОД (на Иродиада)

Виждате ли как сте възпитали вашата дъщеря?

ИРОДИАДА

Аз и дъщеря ми сме от царски род, а твоят баща е пасъл камилите!

Той е бил крадец и разбойник!

ИРОД

Лъжеш!

ИРОДИАДА

Прекрасно знаеш, че е вярно.

ИРОД

Саломе, ела седни до мен! Аз ще ти дам престола на твоята майка.

САЛОМЕ

Не съм уморена, тетрарше!

ИРОДИАДА

Виждате ли колко ви зачита?

ИРОД

Донесете ми... какво исках да ми донесете? Забравих. А, спомням си!

ГЛАСЪТ НА ИОАН

Ето че часът удари! Онова, което предсказах, се сбъдна. Настана денят, за който говорих.

ИРОДИАДА

Заповядайте му да млъкне! Не искам да слушам неговия глас! Този човек непрекъснато сипе хули против мене.

ИРОД

Нищо не е казал против вас. Освен това той е много велик пророк.

ИРОДИАДА

Не вярвам в пророци! Нима може човек да каже какво ще се случи? Никой не знае това. Освен това той непрекъснато ме оскърбява. Но на мен ми се струва, че вие се боите от него... Много добре знам, че се боите от него.

ИРОД

Не се боя от него! От никого не се боя!

ИРОДИАДА

Казвам ви, боите се. Щом не се боите от него, защо тогава не го предадете на юдеите, които вече шест месеца непрестанно вдигат врява за него?

ЮДЕИ

Наистина, господарю, по-добре ще бъде да го предадете на нас.

ИРОД

Стига за това! Вече ви отговорих. Няма да ви го дам. Той е свят човек. Този човек е видял бога.

ЕДИН ЮДЕЙ

Това е невъзможно! Никой не е виждал бога след пророк Илия. Той последен е видял бога. В днешно време бог не се явява. Той се крие. Затова големи беди сполетяха страната.

ДРУГ ЮДЕЙ

В същност не се знае дали пророк Илия действително е видял бога. По-скоро само сянката на бога е видял.

ТРЕТИ ЮДЕЙ

Бог никога не се крие. Той се явява по всяко време и навсякъде. Бог е както в доброто, така и в злото.

ЧЕТВЪРТИ ЮДЕЙ

Не трябва да говориш така. Това е много опасна мисъл. Тя идва от Александрия, където учат гръцка философия. А гръците са езичници, те не са дори обрязани.

ПЕТИ ЮДЕЙ

Никой не знае какво прави бог, защото неговите пътища са неведоми. – Може това, което ние смятаме за зло, да е добро, а доброто да е зло. Нищо не се знае със сигурност. Можем само да се прекланяме пред волята му, защото бог е всемогъщ. Той сразява еднакво и силните, и слабите. Пред него всички са еднакви.

ПЪРВИ ЮДЕЙ

Право казваш. Бог наистина е страшен – той прегъва и силните, и слабите, така както се прегъва тръстиката от вятъра. Но човек никога не е виждал бог. Никой не е виждал бог от пророк Илия насам.

ИРОДИАДА

Накарайте ги да млъкнат! Отегчават ме!

ИРОД

Аз пък чух да казват, че Иоан е в действителност вашият пророк Илия.

ЮДЕЯТ

Това не може да бъде! От времето на пророк Илия насам са минали повече от триста години.

ИРОД

Някои казват, че този човек е пророк Илия.

ЕДИН НАЗАРЯНИН

Сигурен съм, че това е пророк Илия.

ГЛАСЪТ НА ИОАН

Ето, денят настана, денят господен, и аз чувам из планините стъпките на онзи, който ще стане спасител на света.

ИРОД

Какво означава това? Спасител на света?

ТИГЕЛИН

Това е една от титлите на цезаря.

ИРОД

Но цезарят не се кани да идва в Юдея. Вчера получих писма от Рим. В тях нищо не се съобщава за това. Вие, Тигелин, като бяхте през зимата в Рим, не чухте ли да се споменава нещо за това?

ТИГЕЛИН

Господарю, нищо не чух да се говори за това. Аз просто ви обясних титлата. Това е една от титлите на цезаря.

ИРОД

Но цезарят не може да дойде. Той има подагра. Казват, че краката му се били подули като на слон. А също има и държавни причини. Който оставя Рим – губи Рим. Той няма да дойде. Макар че цезарят е господар и може да дойде, ако иска. Все пак мисля, че няма да дойде.

ПЪРВИ НАЗАРЯНИН

Думите на пророка не се отнасяха за цезаря, господарю.

ИРОД

Как? Не бяха ли за цезаря?

ПЪРВИ НАЗАРЯНИН

Не, господарю.

ИРОД

А за кого говореше той тогава?

ПЪРВИ НАЗАРЯНИН

За Месия, който е дошъл.

ЮДЕИ

Месия не е дошъл.

ПЪРВИ НАЗАРЯНИН

Дошъл е и навсякъде прави чудеса.

ИРОДИАДА

О! О! Чудеса! Не вярвам в чудеса! Много съм ги виждала. (На Пажа.) Ветрилото ми!

ПЪРВИ НАЗАРЯНИН

Този човек прави истински чудеса. Веднъж на една сватба в един малък, но доста важен галилейски град той превърнал вода на вино.

Разказаха ми го едни хора, които са били там. Още той изцелил, само като ги докоснал, двама прокажени, които седели пред портата на Капернаум.

ВТОРИ НАЗАРЯНИН

Не, при Капернаум той изцелил двама слепи.

ПЪРВИ НАЗАРЯНИН

Не, прокажени. Но той е изцелил и слепи и хората са го видели на една планина, да разговаря с ангели.

ЕДИН САДУКЕЙ

Ангели не съществуват.

ЕДИН ФАРИСЕЙ

Съществуват, но не вярвам, че този човек е говорил с тях.

ПЪРВИ НАЗАРЯНИН

Голяма тълпа хора го е видяла да разговаря с ангели.

ПЪРВИ НАЗАРЯНИН

Казват, че сега бил в Самария.

ЕДИН ЮДЕЙ

Явно не е Месия, щом е в Самария. Месия няма да се яви между самаритяните. Те са прокълнати. Никога не принасят жертви в храма.

ВТОРИ НАЗАРЯНИН

Той е напуснал Самария преди няколко дни. Мисля, че в момента е близо до Ерусалим.

ПЪРВИ НАЗАРЯНИН

Не, не е там. Току-що идвам от Ерусалим. Вече два месеца, откакто не са чували нищо за него.

ИРОД

Все едно! Но трябва да се намери и да му се каже: така повелява цар Ирод: „Не позволявам да възкресяваш мъртвите!“ Да превръща вода във вино, да изцелява прокажените и слепите... това може да прави, ако иска. Нямам нищо против. Даже смятам, че да изцеляваш прокажените, е добро дело. Но никой няма право да възкресява мъртвите! Би било ужасно, ако мъртвите се върнат.

ГЛАСЪТ НА ИОАН

Ах, блудницата! Прелюбодейката! Ах, дъщерята на Вавилон със златистите очи и позлатените клепачи! Ето . какво казва господ-бог – нека тълпата се спусне въз нея! Нека народът грабне камъни и я убие с тях!...

ИРОДИАДА

Заповядайте му да млъкне!

ГЛАСЪТ НА ИОАН

Нека военачалниците я прободат с мечовете си, нека я премажат с щитовете си!

ИРОДИАДА

Но това е отвратително!

ГЛАСЪТ НА ИОАН

Така ще изтрия злото от лицето на земята и всички жени ще се научат да не подражават на мерзостите й.

ИРОДИАДА

Как ме отегчават тези хора! Те са смешни! (На Пажа.) Ей, ветрилото ми!

Пажът й подава ветрилото.

Изглеждате замечтан – не трябва да мечтаете! Само болните хора мечтаят. (Удря Пажа с ветрилото.)

ВТОРИ НАЗАРЯНИН

Ами чудото с дъщерята на Иаир?

ПЪРВИ НАЗАРЯНИН

Да, вярно е. Никой не може да го отрече.

ИРОДИАДА

Тези хора са побъркани. Прекалено много са гледали луната. Заповядайте им да млъкнат.

ИРОД

Какво е чудото с дъщерята на Иаир?

ПЪРВИ НАЗАРЯНИН

Дъщерята на Иаир умряла. Този човек я възкресил.

ИРОД

Как? Той възкресява мъртвите?

ПЪРВИ НАЗАРЯНИН

Да, господарю, той възкресява мъртвите.

ИРОД

Не искам да прави това! Забранявам му да го прави! Не разрешавам на никого да възкресява мъртвите! Трябва да се намери този човек и да му се каже, че аз му забранявам да прави това! Къде е тоя сега?

ВТОРИ НАЗАРЯНИН

Той е навсякъде, господарю, но е трудно да бъде намерен.

ИРОДИАДА

Чувате ли какво говори за мене? И вие му позволявате да обругава вашата съпруга?

ИРОД

Той не е казал вашето име.

ИРОДИАДА

Какво от това? Прекрасно знаете, че иска мене да опозори. А аз съм ваша съпруга, нали?

ИРОД

Действително, скъпа ми и достойна Иродиада, вие сте моя съпруга, а преди това бяхте съпруга на брат ми.

ИРОДИАДА

Но вие ме отнехте от него.

ИРОД

Вярно, аз бях по-силният... Но да не говорим за това. Не искам да говоря за това. Заради него пророкът изрече такива странни думи. Може би то ще причини някакво нещастие. Но да не говорим за това! Благородна Иродиада, ние забравихме нашите гости! Напълнете ми чашата, любима моя! Ей, налейте вино в големите сребърни бокали и в големите стъклени бокали! Ще пия за здравето на цезаря! Тук има римляни, трябва да прием за здравето на цезаря.

ВСИЧКИ

Цезаря! Цезаря!

ИРОД

Не забелязвате ли колко е бледа дъщеря ви?

ИРОДИАДА

Вас какво ви интересува дали е бледа, или не?

ИРОД

Никога не съм я виждал толкова бледа.

ИРОДИАДА

Не трябва да я гледате!

ГЛАСЪТ НА ИОАН

На този ден слънцето ще почернее като власеница, а луната ще почервенеет като кръв и звездите от небето ще паднат на земята както зелените смокини падат от дървото, и страх ще обземе царете по земята.

ИРОДИАДА

А! А! Бих искала да видя този ден, за който той говори, когато луната ще почервенеет като кръв и звездите ще паднат на земята като зелени смокини. Този пророк говори като пиян... но аз не мога повече да понасям звука на неговия глас. Ненавиждам неговия глас. Заповядайте му да млъкне!

ИРОД

Няма! Не разбирам какво говори, но това може да е някакво

предсказание.

ИРОДИАДА

Не вярвам в предсказания! Той говори като пиан.

ИРОД

Навярно е пиан от виното божие.

ИРОДИАДА

Какво е това вино божие? От кои лозя е? Къде може да се намери?

ИРОД (от този момент нататък той не сваля вече поглед от Саломе)

Тигелин, когато бяхте за последен път в Рим, говори ли ви императорът за...

ТИГЕЛИН

За какво, господарю?

ИРОД

За какво ли? А, попитах ви нещо, нали? Забравих какво исках да ви питам.

ИРОДИАДА

Вие пак гледате дъщеря ми! Не трябва да я гледате? Вече ви казах!

ИРОД

Вие само това казвате.

ИРОДИАДА

И пак го казвам.

ИРОД

А за възстановяването на храма, за което толкова много се говори, ще се направи ли нещо? Казват, че е изчезнал светият покров, вярно ли е?

ИРОДИАДА

Нали вие го откраднахте? Сам не знаете какво говорите. Няма повече да стоя тук! Хайде да се прибираме!

ИРОД

Потанцувай ми, Саломе!

ИРОДИАДА

Няма да ѝ позволя да танцува!

САЛОМЕ

Никак не ми се танцува, тетрарше.

ИРОД

Саломе, дъще на Иродиада, потанцувай ми!

ИРОДИАДА

Стига! Оставете я на мира!

ИРОД

Аз ти заповядвам да танцуваш, Саломе!

САЛОМЕ

Няма да танцувам, тетрарше!

ИРОДИАДА (смее се)

Виждате ли как ви слуша?

ИРОД

Какво ме е грижа дали ще танцува, или не? Все ми е едно. Тази вечер съм щастлив, неизказано щастлив. Никога не съм бил по-щастлив.

ПЪРВИ ВОЙНИК

Тетрархът изглежда мрачен. Не е ли мрачен?

ВТОРИ ВОЙНИК

Да, мрачен изглежда.

ИРОД

Защо да не съм щастлив? Цезарят, който е господар на целия свят, цезарят, който владее всичко по света, много ме обича. Изпратил ми е най-скъпи дарове. И ми обеща да извика в Рим кападокийския цар, който е мой враг. В Рим може и да го разпъне, защото той може да стори всичко, каквото пожелае. Нали цезарят е господарят. Затова имам право да бъда щастлив. Нищо на света не може да помрачи щастието ми!

ГЛАСЪТ НА ИОАН

Той ще седи на своя престол. Ще бъде облечен в алено и пурпурно-червено. В ръката си ще държи златна чаша, пълна с неговите богохулства. Тогава ангелът господен ще го поразии. И ще бъде изяден от червеите.

ИРОДИАДА

Чувате ли го какво говори за вас? Казва, че ще бъдете изяден от червеите.

ИРОД

Не за мене говори той. Той никога не казва нищо против мене. Той говори за кападокийския цар, който е мой враг. Именно той ще бъде изяден от червеите. Не аз! Този пророк никога не е продумвал и една дума срещу мене, освен че съм сторил грях, като съм взел за съпруга съпругата на своя брат. Може би има право, защото вие наистина сте бездетна.

ИРОДИАДА

Аз бездетна? Аз? И вие казвате това, вие, който непрестанно гледате дъщеря ми, вие, който искахте да я накарате да танцува за ваше удоволствие? Говорите като глупак. Аз съм родила едно дете. А вие нямате нито едно, даже от някоя от вашите робини. Вие сте бездетен, не аз.

ирод

Млъкнете! Казвам ви, че вие сте бездетна. Вие не ми родихте нито едно дете и пророкът казва, че нашият брак не е истински брак. Той казва, че това е кръвосмесителен брак, брак, който ще ни донесе нещастие...

Боя се, че е прав. Убеден съм, че е прав. Ще се радвам, ако е така. В същност аз съм щастлив. Нищо не ми липсва.

ИРОДИАДА

Радвам се, че сте в такова хубаво настроение тази вечер. Не ви се случва често. Но вече е късно. Хайде да се прибираме вътре! Не забравяйте, че отиваме на лов при изгрев слънце! Нали трябва да окажем най-големи почести на пратениците на цезаря?

ВТОРИ ВОЙНИК

Тетрархът изглежда мрачен.

ПЪРВИ ВОЙНИК

Да, наистина изглежда мрачен.

ИРОД

Саломе, Саломе, потанцувай ми! Моля те, потанцувай ми! Тъжен съм тази вечер. Да, много съм тъжен тази вечер. Когато дойдох тук, се подхлъзнах в кръв, което е лошо знамение, а във въздуха чух размах на криле, сякаш размах на гигантски криле. Не знам какво означава това... Тъжен съм тази вечер. Затова ми потанцувай. Потанцувай ми, Саломе, умолявам те! Ако ми потанцуваш, можеш да поискаш каквото желаеш от мен и аз ще ти го дам, дори да бъде половината ми царство.

САЛОМЕ (става)

Наистина ли ще ми дадете каквото поискам, тетрарше?

ИРОДИАДА

Не танцувай, дъще моя!

ИРОД

Каквото си поискаш – дори да бъде половината ми царство!

САЛОМЕ

Заклевате ли се, тетрарше?

ИРОД

Заклевам се, Саломе!

ИРОДИАДА

Дъще моя, не танцувай!

САЛОМЕ

В какво ще се закълнете, тетрарше?

ирод

В живота си, в короната си, в боговете си! Ще ти дам всичко каквото пожелаеш, дори и половината си царство – само ми потанцувай. О, Саломе, Саломе, потанцувай ми!

САЛОМЕ

Ти се закле, тетрарше.

ИРОД

Заклех се.

ИРОДИАДА

Дъще моя, не танцувай!

ИРОД

Дори половината си царство. Ще бъдеш много хубава като царица, Саломе, ако поискаш половината от царството ми. Нали ще бъде много хубава като царица? Ох, колко е студено тук! Духа леден вятър и чувам.. все чувам във въздуха този размах на криле. Ах, човек може да си помисли, че някаква огромна черна птица се вие над терасата. Защо не мога да я видя тази птица? Ужасен е размахът на крилето й! Вятърът от размаха на крилето й е ужасен. Той е леден. Не, не е леден, а горещ. Задушавам се. Полейте вода на ръцете ми! Дайте ми да хапна сняг! Развържете ми мантията! По-бързо, по-бързо ми развържете мантията! Не, недейте! Венецът ми ме убива – моят венец от рози. Цветята са сякаш от огън. Изгориха ми челото. (Той дръпва венеца от главата си и го хвърля на масата.) Ах, най-после мога да дишам. Колко са червени тези листенца! Те са като кървави петна върху покривката. Това няма значение. Не е разумно да откриваме знамения във всичко, което виждаме. Животът ни би се превърнал в ад. По-добре би било да се каже, че кървавите петна са също тъй хубави, както и листенцата на розите. Още по-добре би било да се каже, че... Но да не говорим за това! Сега съм щастлив. Много съм щастлив. Нямам ли право да бъда щастлив? Вашата дъщеря ще танцува за мене. Нали ще потанцуваш за мене, Саломе? Ти обеща да ми потанцуваш.

ИРОДИАДА

Аз не искам тя да танцува!

САЛОМЕ

Ще ви потанцувам, тетрарше.

ирод

Чухте какво казва дъщеря ви – тя ще танцува за мене. Добре правиш, че ще танцуваш за мене, Саломе. А когато свършиш, не забравяй да поискаш от мен всичко каквото желаеш. Ще ти дам каквото пожелаеш: дори и половината си царство. Нали се заклех?

САЛОМЕ

Закле се, тетрарше.

ИРОД

И аз никога не съм нарушавал думата си. Не съм от онези, които го правят. Аз не мога да лъжа. Роб съм на дадената дума и думата ми е дума на цар. Кападокийският цар много лъже, но той не е истински цар. Той е един страхливец. И ми дължи пари, които не иска да ми върне. Той дори обиди пратениците ми. Наговорил им е обидни думи. Но цезарят ще го разпъне, когато той отиде в Рим. Знам, че цезарят ще го разпъне. А ако не го разпъне, той пак ще умре и ще бъде изяден от червеите. Пророкът го предрече. Е, добре, Саломе, какво чакаш?

САЛОМЕ

Чакам моите робини да ми донесат благовония и седемте покривала и да ми събуят сандалите.

Робините донасят благовония и седемте покривала, събуват сандалите на Саломе.

ИРОД

Ах, ти ще танцуваш боса! Това е хубаво! Това е хубаво! Твоите малки нозе ще бъдат като бели гълъбици. Ще бъдат като малки бели цветя, които танцуват по дърветата... Не, не, тя ще танцува върху кръв. По земята има кръв. Тя не трябва да танцува върху кръв! Би било лошо знамение.

ИРОДИАДА

Какво значение има за вас, че тя ще танцува върху кръв? Вие сте нагазили достатъчно дълбоко в нея...

ИРОД

Какво значение има за мене ли? Ах, погледнете луната! Тя стана червена. Стана червена като кръв. Ах, пророкът вярно предсказа. Той предсказа, че луната ще стане червена като кръв. Не го ли предсказа? Всички го чухте. А сега луната стана червена като кръв. Не я ли виждате?

ИРОДИАДА

О, да, много добре я виждам и звездите падат като зелени смокини, нали така? И слънцето почервява като власеница и царете по земята тръпнат от страх. Поне това се вижда. Веднъж и пророкът да има право, защото царете по земята се боят... Хайде да се прибираме вътре! Вие сте болен. В Рим ще кажат, че сте полудели. Хайде да се прибираме, ви казвам!

ГЛАСЪТ НА ИОАН

Кой е този, който идва от Едом, кой е този, който идва от Босра в одежда, боядисана с пурпур, който блести с великолепието на своите одеяния, който шестува със своята всемогъща сила? Защо твоята одежда е изцапана с червено?

ИРОДИАДА

Хайде да се прибираме! Гласът на този човек ме подлудява. Не искам дъщеря ми да танцува, докато той вика така. Не искам да танцува, докато я гледате така. С една дума, не искам да танцува!

ИРОД

Не ставайте, съпруго моя, царице моя, безполезно е! Няма да се прибера, докато тя не ми потанцува. Танцувай, Саломе, танцувай за мене!

ИРОДИАДА

Не танцувай, дъще моя!

САЛОМЕ

Аз съм готова, тетрарше. (Саломе играе танца на седемте покривала.)

ИРОД

Ах прекрасно, прекрасно! Виждате ли, вашата дъщеря танцува за мене! Ела при мене, Саломе, по-близо, за да те възнаградя. Ах, аз възнаграждавам царски тези, които танцуват за мое удоволствие. Аз ще те възнаградя царски. Ще ти дам всичко, каквото поискаш. Какво искаш? Кажи.

САЛОМЕ (коленичейки)

Искам веднага да ми донесат на сребърно блюдо...

ИРОД (смее се)

На сребърно блюдо? Да, разбира се, на сребърно блюдо. Нали е очарователна? Какво искаш да ти донесат на сребърно блюдо, моя сладка и прелестна Саломе, ти, която си най-красивата девойка на Юдея! Какво искаш да ти донесат на сребърно блюдо? Кажи ми, каквото и да е то, ще го получиш. Моите съкровища са твои. Какво искаш, Саломе?

САЛОМЕ (като става)

Главата на Иоан.

ИРОДИАДА

Ах, добре казано, дъще моя!

ИРОД

Не, не!

ИРОДИАДА

Добре казано, дъще моя!

ирод

Не, не, Саломе. Ти не искаш това. Не слушай майка си? Тя винаги ти дава лоши съвети. Не я слушай!

САЛОМЕ

Аз не слушам майка си. За свое собствено удоволствие искам главата на Иоан върху сребърно блюдо. Вие се заклехте, Ирод. Не забравяйте, че се заклехте.

ИРОД

Знам. Аз се заклех в своите богове. Добре го знам. Но аз те моля, Саломе, поискай нещо друго от мене. Поискай ми половината царство, и ще ти го дам. Само не искай от мене това, което изрекоха устните ти.

САЛОМЕ

Искам от вас главата на Иоан.

ИРОД

Не, не, няма да ти я дам.

САЛОМЕ

Вие се заклехте, Ирод.

ИРОДИАДА

Да, вие се заклехте. Всички ви чуха. Вие се заклехте пред всички.

ИРОД

Млъкнете! Не говоря с вас!

ИРОДИАДА

Дъщеря ми има пълно право да иска главата на Иоан. Той ме обси- па с хули. Той говори чудовищни неща против мене. Вижда се, че тя много обича майка си. Не отстъпвай, дъще моя! Той се закле, закле се.

ИРОД

Млъкнете! Не ми говорете... Саломе, моля те, бъди разумна! Винаги съм бил добър към тебе. Винаги съм те обичал... Може би съм те обичал прекалено много. Затова не искай такава нещо от мене! Ужасно е, чудовищно е да искаш това от мене. В същност мисля, че ти се шегу- ваш. Главата на един обезглавен човек е грозна за гледане, нали? Едно момиче не бива да гледа такава нещо. Какво удоволствие би могло да ти достави това. Никакво. Не, не, ти не го искаш. Послушай ме! Имам един изумруд, един голям изумруд, с който можеш да видиш какво става да- леч от теб. Сам цезарят носи такъв изумруд, когато ходи в цирка. Но мо- ят изумруд е по-голям. Много добре знам, че е по-#голям. Това е най-го- лемият изумруд в целия свят. Ще го вземеш, нали? Поискай ми го, и аз ще ти го дам.

САЛОМЕ

Искам главата на Иоан.

ИРОД

Ти не ме слушаш. Не ме слушаш. Нека ти кажа, Саломе.

САЛОМЕ

Главата на Иоан.

ИРОД

Не, не, ти не искаш това. Казваш го само за да ме помъчиш, защото непрекъснато те гледах цяла вечер. Истина е, че те гледах непрестанно цяла вечер. Твоята красота ме развълнува. Твоята красота страшно ме развълнува и аз те гледах прекалено много. Но няма да те гледам повече. Човек не трябва да гледа нищо. Нито предметите, нито хората. Може да гледа само в огледалата, защото те ни показват само маски. О, о, донесете вино! Жаден съм... Саломе, Саломе, нека бъдем приятели. Помисли си... Ах, какво щях да кажа? Какво? А, спомням си!... Саломе, но ела по близо до мен! Боя се, че няма да ме чуеш. Саломе, ти знаеш моите бели пауни, моите прекрасни бели пауни, които се разхождат в градината сред миртите и високите кипариси. Човките им са позлатени и зърната, които кълват, са позлатени. Краката им са боядисани с пурпур. Когато крякат, вали дъжд и луната изгрява в небето, когато разперят опашки. Разхождат се по двойки между кипарисите и черните мирти и за всеки от тях се грижи по един роб. Понякога те летят между дърветата, а понякога лежат в тревата и около езерата. Няма на света по-прекрасни птици от тях! Знам, че дори цезарят няма такива красиви птици. Ще ти дам петдесет от моите пауни. Те ще вървят навсякъде подире ти и сред тях ти ще бъдеш като луната сред голям облак... Всичките ще ти ги дам. Имам само сто, ала нито един цар на света няма пауни като моите. Но аз всичките ще ти ги дам! Само трябва да ме освободиш от моята клетва и да не искаш от мене това, което изрекоха устните ти. (Той пресушава чашата с вино.)

САЛОМЕ

Дай ми главата на Иоан!

ИРОДИАДА

Добре казано, дъще моя! А вие сте направо смешен с вашите пауни.

ИРОД

Млъкнете! Вие непрекъснато крещите. Крещите като див звяр. Не бива да се крещи така. Вашият глас ме дразни. Млъкнете, ви казвам... Саломе, помисли какво правиш. Този човек може би е изпратен от бога. Сигурен съм, че е изпратен от бога. Той е свят човек. Пръстът божи го е белязал. Бог е вложил в устата му страшни думи. В двореца, както и в

пустинята, Бог е винаги с него... Това поне е възможно. Никой не знае, но е възможно бог да е за него и с него. И затова може би, ако той умре, ще ме сполети някое нещастие. А и той каза, че денят, в който ще умре, ще се случи нещастие някому. То може да се случи само на мене. Спомни си, аз се подхлъзнах в кръв, когато дойдох тук. Освен това чух и някакъв размах на криле, размах на гигантски криле. Това са много лоши знамения. А и други е имало.. Сигурен съм, че е имало и други, макар че не съм ги забелязал. Е добре! Саломе, искаш ли да ме сполети някакво нещастие? Ти не искаш това. И затова послушай ме.

САЛОМЕ

Дай ми главата на Иоан.

ИРОД

Ах, ти не ме слушаш! Успокой се! Аз не съм ли спокоен? Съвсем спокоен съм. Слушай! Имам скрити скъпоценности, които дори майка ти никога не е виждала, чудни скъпоценности. Имам огърлица с четири нанизани от бисери. Като луни, нанизани на сребърни лъчи. Дори са като петдесет луни, хванати в златна мрежа. Царица ги е носила върху бялата си гръд. Ще бъдеш прелестна като царица, когато си ги сложиш. Имам два вида аметисти: едните черни като вино, другите – червени като вино, разрежено с вода. Имам топази жълти като очи на тигър и топази розови като очи на гривяк, и зелени топази като очи на котка. Имам опали, които постоянно светят с хладен пламък, опали, които натъжават хората и се боят от мрака. Имам оникси като зениците на мъртва жена. Имам лунни камъни, които се менят, когато луната се мени, и избледняват, като видят слънце. Имам сапфири, големи колкото яйца и сини като сини цветя. Морето се вълнува в тях, а луната никога не мъти синевата на водите им. Имам хризолити и берили, и хризопрази, и рубини. Имам сардоникси и хиацинти, и халцедони, и всичките ще ти ги дам, всичките, и други неща ще прибавя към тях. Царят на индийците току-що ми изпрати четири ветрила от пера на папагали, а царят на Нумидия – една дреха от щраусови пера. Имам един кристал, в който жена не може да погледне, нито момчета, преди да са ги набили с пръчки. В едно седефено ковчеже имам три дивни тюркоаза. Който ги носи на челото си, може да си представя небивали неща, а който ги държи в ръцете си, може да направи жените бездетни. Тези съкровища са безценни. Но и това не е всичко. В едно абаносово ковчеже имам две кехлибарени чаши като ябълки от чисто злато. Ако някой враг налее отрова в тях, те стават като сребърни ябълки. В едно ковчеже, инкрустирано с кехлибар, имам сандали, украсени със стъкло. Имам одежди, донесени чак от страната на серите, и

гривни, украсени с гранат и нефрит, донесени от град Ефрат... Какво повече искаш, Саломе? Кажи ми какво искаш, и аз ще ти го дам. Всичко, каквото поискаш, ще ти дам, освен едно. Ще ти дам всичко, каквото имам, освен главата на един човек. Ще ти дам първосвещенически сан. Светия покров ще ти дам.

ЮДЕИ

Оо-о! О-о!

САЛОМЕ

Дай ми главата на Иоан.

И Р О Д (отпускайки се на стола си)

Да ѝ се даде каквото иска. Тя е истинска дъщеря на майка си!

Приближава се Първият войник. Иродиада сваля от ръката на тетрарха пръстена на смъртта и го дава на войника, който веднага го отнася на Палача. Палачът има уплашен вид.

Кой ми взе пръстена? На дясната ми ръка имаше един пръстен. Кой ми изпи виното? В чашата ми имаше вино. Беше пълна с вино. Някой ми го е изпил! О, сигурно някакво нещастие ще сполети някого.

Палачът слиза във водоема.

Ах, защо ли дадох клетва? Нека отсега нататък никой цар да не дава клетва. Ако не я изпълни – лошо, ако я изпълни – пак лошо.

ИРОДИАДА

Дъщеря ми постъпи добре.

И РОД

Сигурен съм, че ще се случи някакво нещастие.

САЛОМЕ (надвесва се над водоема и се ослушва)

Никакъв звук. Нищо не чувам. Защо не вика този човек? Ах, ако някой се опита да ме убие, аз ще викам, ще се браня, не бих искала да страдам... Удряйте, удряйте, Нааман, удряйте, ви казвам... Не, нищо не чувам. Тихо е, ужасно тихо. А, нещо падна на земята! Чух, че нещо падна. Това беше мечът на палача. Той се бои, този роб. Той е страхливец, този роб. Трябва да се изпратят войниците. (Тя вижда Пажа на Иродиада и се обръща към него.) Ела тук, ти беше приятел с онзи, който умря, нали? Добре, но аз ти казвам, че мъртвите не стигат. Иди кажи на войниците да слязат долу и да ми донесат това, което искам, което тетрархът ми обеща, това, което ми принадлежи.

Пажът се отдръпва. Тя се обръща към войниците.

Елате тук, войници! Слезте в този водоем и ми донесете главата на онзи човек! Тетрарше, тетрарше, заповядайте на вашите войници да ми донесат главата на Иоан!

Една голяма черна ръка, ръката на Палача, се подава от водоема с главата на Иоан върху сребърен щит. Саломе я грабва. Ирод закрива лице с мантията си. Иродиада се усмихва и си вее с ветрилото. Назаряните падат на колене и започват да се молят.

Ах, ти не искаше да ми дадеш да целуна устните ти, Иоане. Е добре, аз ще ги целуна сега. Аз ще ги захапя със зъбите си, както -се захапва зрял плод. Да, аз ще целуна устните ти, Иоане. Не ти ли казах? Казах ти. Ето, сега ще ги целуна... Но защо не ме гледаш, Иоане? Очите ти, които бяха толкова страшни, тъй пълни с гняв и с презрение, са затворени сега. Защо са затворени? Отвори си очите! Повдигни клепачите си, Иоане! Защо не ме гледаш? Боиш ли се от мене, Иоане, че не исках да ме погледнеш?... А езикът ти, който беше като червена змия, пръскаща отрова, не се помръдва вече, нищо не казва сега, Иоане, тази галена усойница, която ме пръскаше с отровата си. Не е ли странно? Защо алената усойница не мърда вече?... Ти не ме искаше, Иоане. Ти ме отблъсна. Ти ме обсипа с обиди. Ти се държа с мене като с блудница, като с развратница, с мене, Саломе, дъщеря на Иродиада, принцеса юдейска! Ето, сега аз съм още жива, а ти си мъртъв и твоята глава е моя. Мога да правя с нея каквото си искам. Мога да я хвърля на псетата и на птиците. Каквото псетата оставят, птиците ще го изкълват... Ах, Иоане, ти беше единственият мъж, когото обикнах. Всички други мъже ме отвращаваха, но ти, ти беше красив! Тялото ти бе като колона от слонова кост, изправена върху сребърна поставка. То бе като градина, пълна с гълъби и сребърни лилии. То беше като сребърна кула, украсена с щитове от слонова кост. Нямахме на света нищо по-бяло от тялото ти. Нямахме на света нищо по-черно от косите ти. В целия свят нямахме нищо по-червено от устните ти. Гласът ти бе като кадилница, пръскаща странни благоухания, а когато те гледах, чувах странна музика. Ах, защо не ме погледна ти, Иоане? Ти скри лицето си зад своите ръце и хули. Ти покри очите си с превръзката на оня, кой то иска да види само своя бог. Е добре, ти видя своя бог, Иоане, но мене, мене ти никога не видя! Ако ме бе видял, ти би ме обикнал. Аз те видях и те обикнах. О, как те обикнах!... Аз още те обичам, Иоане, само теб обичам... Жадна съм за твоята красота, гладна съм за твоето тяло и нито вино, нито ябълки могат да утолят моето желание. Какво да правя сега, Иоане? Нито реките, нито моретата могат да угасят моята страст. Аз бях принцеса, а ти ме презря. Бях девица, а ти ми отне девствеността. Бях целомъдрена, а ти наля огън в жилите ми.. Ах, ах, защо не ме погледна? Ако ме бе погледнал, ти би ме обикнал. Знам, че би ме обикнал – тайната на любовта е по-велика от тайната на смъртта.

Само любовта трябва да се гледа.

И Р О Д

Дъщеря ти е чудовище, истинско чудовище! Тя наистина извърши страшно престъпление. Сигурен съм в това. Престъпление срещу един непознат бог.

ИРОДИАДА

Много съм доволна от дъщеря си. Тя добре постъпи. И сега ще остана тук.

И Р О Д (като става)

А, заговори братовата ми съпруга! Ела! Няма да остана тук. Ела, ти казвам! Сигурно нещо ужасно ще се случи. Манасий, Исахар, Осия, угасете факлите. Не искам нищо да гледам и не искам нищо да ме гледа. Угасете факлите! Скрийте луната! Скрийте звездите! Да се скрием в двореца, Иродиада. Започвам да се боя.

Робите изгасяват факлите. Звездите изчезват. Голям облак засенчва луната и я скрива напълно. На сцената става съвсем тъмно. Тетрархът започва да се изкачва по стълбите.

ГЛАСЪТ НА САЛОМЕ

Ах, аз целунах твоите устни, Иоане! Аз целунах твоите устни. Загорча ми на устата. Дали това не беше вкусът на кръвта?... Не, може би това бе вкусът на любовта... Казват, че любовта горчи... Но все едно. Все едно. Аз целунах твоите устни.

И Р О Д (като се обръща и вижда Саломе)

Убийте тази жена!

Войниците се втурват и премазват с щитовете си Саломе – дъщеря на Иродиада, принцеса юдейска.

Завеса

КРАЙ

© Оскар Уайлд
© Людмила Евтимова, превод от английски

Oscar Wilde
Salomé

Източник: <http://bezmonitor.com>, OCR: Диана Георгиева

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2017>]